

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **Č. O. B., a.s.**, (pôvodne I., a.s.), *zastúpeného Advokátskou kanceláriou E. – K. & P. s.r.o.*, proti žalovanému: **Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky**, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného: **JUDr. A. S.**, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. LPO 2013/2008-Va zo dňa 27. mája 2008, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 2 S 130/2008-134 zo dňa 21. januára 2009, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 2 S 130/2008-134 zo dňa 21. januára 2009 **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom právo na náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením Krajský súd v Bratislave podľa § 250d ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) zastavil konanie vo veci preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného z dôvodu, že žalobca nebol osobou oprávnenou na podanie žaloby. O trovách konania rozhodol krajský súd podľa § 146 ods. 1 písm. c) O.s.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu.

Proti uvedenému uzneseniu podal žalobca včas odvolanie, v ktorom opätovne namietal dôvody nezákonnosti rozhodnutia žalovaného, uvedené už v podanej žalobe zo dňa 5. augusta 2008. Pokiaľ ide o aktívnu legitimáciu na podanie žaloby, žalobca nesúhlasí s názorom krajského súdu, že rozhodnutie, ktorým správny orgán nevyhoví protestu prokurátora nie je rozhodnutím, ktorým sa zakladá, mení alebo zrušuje právo alebo povinnosť fyzickej alebo právnickej osoby, ani sa priamo ich práv nedotýka. Žalobca tiež nesúhlasí s tvrdením, že právo domáhať sa preskúmania rozhodnutia o nevyhovení protestu prokurátora môže v zmysle ustanovenia § 250b ods. 5 O.s.p. uplatniť žalobou na súde len prokurátor. Podľa žalobcu rozhodnutie o proteste prokurátora podlieha ustanoveniu § 244 ods. 3 veta prvá O.s.p., pričom

na uplatnenie žaloby podľa § 247 ods. 1 O.s.p. nie je treba ani priamy zásah alebo dotknutosť práv, oprávnených záujmov a povinností. Ak správny orgán nevyhovie protestu prokurátora, účastníkovi pôvodného konania pretrváva ujma na jeho právach a oprávnených záujmoch vzhľadom na to, že protestom napadnuté nezákonné rozhodnutie zostáva v platnosti a nezákonným spôsobom autoritatívne deklaruje existujúce práva či povinnosti. Uvedená ujma spočíva v nezákonnom evidovaní zálohu (jednotlivých bytov a nebytových priestorov) ako predmetov vlastníctva jednotlivých fyzických a právnických osôb, v dôsledku čoho dochádza k sťaženiu postavenia žalobcu ako záložného veriteľa pri realizácii záložného práva. Žalobca podotkol, že proti rozhodnutiu o povolení vkladu nie je podľa zákona č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) prípustný opravný prostriedok, preto akúkoľvek nezákonnosť rozhodnutia o povolení vkladu je možné napadnúť len protestom prokurátora alebo priamo správnu žalobou podanou účastníkom katastrálneho konania. Nakoľko však záložný veriteľ nie je účastníkom katastrálneho konania, jediná možnosť ako sa môže domáhať ochrany svojich práv a oprávnených záujmov, je podať prokuratúre podnet na podanie protestu proti rozhodnutiu o povolení vkladu. V prípade, ak správny orgán takémuto protestu nevyhovie, žalobca sa môže nezákonnosti rozhodnutia domáhať len podaním žaloby podľa druhej hlavy piatej časti O.s.p. V prípade, ak by Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k rovnakému právnomu názoru ako prvostupňový súd, išlo by podľa žalobcu o odňatie práva na spravodlivý súdny proces. Aj podľa čl. 13 ods. 3 v spojení s čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky odmietnutie práva účastníkovi konania domáhať sa na súde preskúmania rozhodnutia o nevyhovení protestu prokurátora z dôvodu, že nemá aktívnu legitimáciu, sa javí ako odopretie spravodlivosti. Vzhľadom na uvedené preto žalobca navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie krajského súdu zrušil s vysloveným právnym názorom, aby prvostupňový súd vec prejednal a rozhodol tak, že napadnuté rozhodnutie žalovaného ako aj prvostupňové rozhodnutie Katastrálneho úradu v Bratislave o nevyhovení protestu prokurátora sa zrušujú.

K podanému odvolaniu sa vyjadril žalovaný a uviedol, že rozhodnutie Katastrálneho úradu v Bratislave č. 58/07-Kr zo dňa 27. septembra 2007 v spojení s napadnutým rozhodnutím žalovaného nezaložilo, nezmenilo, ani nezrušilo žiadne práva alebo povinnosti osôb, a preto sa žalobca nemohol na súde domáhať preskúmania takého rozhodnutia správneho orgánu. Toto právo má len prokurátor v zmysle § 250b ods. 5 O.s.p. Krajský súd v Bratislave preto správne rozhodol, keď konanie v zmysle § 250d ods. 3 O.s.p. zastavil.

Vedľajšia účastníčka vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu žiadala, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenie v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Žalobou podanou na Krajskom súde v Bratislave sa žalobca domáhal preskúmania rozhodnutia žalovaného č. LPO 2013/2008-Va zo dňa 27. mája 2008, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie Katastrálneho úradu v Bratislave č. 58/07-Kr zo dňa 27. septembra 2007 o nevyhovení protestu prokurátora Okresnej prokuratúry Bratislava I č. Pd 16/07-42 zo dňa 28. júna 2007. Protestom prokurátora bolo napadnuté rozhodnutie Správy katastra pre hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislavu č. V-15031/06 zo dňa 20. októbra 2006, ktorým bol povolený vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností na základe dohody o zmene dispozičného usporiadania a prevode rozostavaných bytov, nebytových priestorov a garáží v polyfunkčnom objekte „Funkčný celok IV/1-V“ na Zámockej ulici v B. Predmetom tejto dohody bolo vymedzenie vlastníckych práv k jednotlivým rozostavaným bytom, rozostavaným nebytovým priestorom a rozostavaným garážam medzi Z.S., a.s. a účastníkmi dohody v 2. až 57. rade. Hlavným dôvodom protestu prokurátora bolo, že správa katastra povolila vklad dohody do katastra nehnuteľností aj napriek tomu, že na príslušnom liste vlastníctva už v tom čase boli zapísané ako poznámky upovedomenie o začatí exekúcie predajom nehnuteľností č. Ex 1580/2006 zo dňa 10. júla 2006 a uznesenie Okresného súdu Bratislava I o predbežnom opatrení č.k. 26 Cb 73/05-67 z 27. júna 2005, ktorým bolo Z.S., a.s. zakázané nakladať s bytom č. 20/2 na 2. nadzemnom podlaží s pivnicou č. 18.

Podľa § 244 ods. 1 a 3 O.s.p. v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. Rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté. Postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť.

Podľa § 247 ods. 1 O.s.p. podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

Podľa § 250 ods. 2 O.s.p. žalobcom je fyzická alebo právnická osoba, ktorá o sebe tvrdí, že ako účastník správneho konania bola rozhodnutím a postupom správneho orgánu ukrátená na svojich právach. Podat' žalobu môže aj fyzická alebo právnická osoba, s ktorou sa v správnom konaní nekonalo ako s účastníkom, hoci sa s ňou ako s účastníkom konať malo.

Podľa § 250 ods. 6 O.s.p. účastníkom konania o žalobe prokurátora je prokurátor, účastníci správneho konania a správny orgán podľa odseku 4.

Podľa § 250b ods. 5 O.s.p. prokurátor môže žalobu podať do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým nebolo vyhovené protestu.

Predmetom súdneho prieskumu na základe podanej žaloby má byť rozhodnutie žalovaného, ktorým bolo potvrdené prvostupňové rozhodnutie Katastrálneho úradu v Bratislave o nevyhovení protestu prokurátora.

Uvedené rozhodnutie nie je rozhodnutím, ktoré zakladá, mení alebo zrušuje práva alebo povinnosti žalobcu, ani sa priamo jeho práv alebo právom chránených záujmov alebo povinností nedotýka. Svedčí o tom aj samotný výrok napadnutého rozhodnutia, podľa ktorého žalovaný zamietá odvolanie žalobcu a potvrdzuje prvostupňové rozhodnutie, ktorým Katastrálny úrad v Bratislave nevyhovel protestu prokurátora. V konaní o proteste prokurátora správny orgán nerozhodoval priamo o právach a povinnostiach účastníkov konania, ale preskúmaval svoje skoršie rozhodnutie z dôvodov uvedených v proteste prokurátora.

Účastníci pôvodného konania o vklade vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností (prípadne aj tí, ktorých správny orgán ako účastníkov konania opomenul) boli aktívne legitimovaní na podanie žaloby podľa druhej hlavy piatej časti O.s.p. v prípade pôvodného konania správneho orgánu, ktorým tento rozhodoval o vklade vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností.

Pokiaľ však ide o konanie správneho orgánu o proteste prokurátora, aktívne legitimovaným na podanie žaloby v prípade, ak správny orgán takému protestu nevyhovie, je podľa § 250b ods. 5 O.s.p. len prokurátor.

Nemožno preto priznať úspech tvrdeniu žalobcu, že v prípade, ak správny orgán protestu prokurátora nevyhovie, žalobca sa môže nezákonnosti rozhodnutia domáhať podaním žaloby podľa druhej hlavy piatej časti O.s.p. Toto tvrdenie žalobcu nemá oporu v zákone, nakoľko z citovaných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku jednoznačne vyplýva, kto je oprávnený domáhať sa preskúmania rozhodnutí správnych orgánov podaním žaloby na súd a v prípade záporného rozhodnutia správneho orgánu o proteste prokurátora je aktívne legitimovaným subjektom len prokurátor.

Pokiaľ sa žalobca v podanom odvolaní odvoláva na ustanovenie čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a odmietnutie práva účastníkovi konania domáhať sa na súde preskúmania rozhodnutia o nevyhovení protestu prokurátora považuje za odopretie spravodlivosti, Najvyšší súd Slovenskej republiky uvádza, že právo

domáhať sa ochrany svojich práv na súde z dôvodu rozhodnutia orgánu verejnej správy Ústava Slovenskej republiky nezaručuje absolútne každému. Toto právo je v zmysle ustanovenia čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky definované tak hmotnoprávnou podmienkou (ukrátenie osoby na jej právach) ako aj procesnoprávnou podmienkou (prípadná špeciálna zákonná úprava). Ako však vyplýva z vyššie uvedeného, právo domáhať sa preskúmania rozhodnutia o nevyhovení protestu prokurátora nemožno žalobcovi priznať ani podľa citovaného článku Ústavy Slovenskej republiky, nakoľko zákon výslovne stanovuje, kto môže napadnúť rozhodnutie o nevyhovení protestu prokurátora žalobou na súde.

V predmetnej veci nejde ani o rozhodnutie týkajúce sa základných práv a slobôd žalobcu, nakoľko základným predmetom konania bolo rozhodovanie o tom, či správny orgán vyhovie alebo nevyhovie protestu prokurátora. Napadnutým rozhodnutím správny orgán neupravoval pomery žalobcu, ani nerozhodoval o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach, ktoré by sa žalobcu priamo dotýkali.

Z dôvodov uvedených vyššie odvolací súd dospel k záveru, že žaloba proti rozhodnutiu žalovaného nebola podaná aktívne legitimovanou osobou a preto krajský súd postupoval správne, keď podľa ustanovenia § 250d ods. 3 O.s.p. konanie zastavil. Odvolací súd preto uznesenie krajského súdu v zmysle ustanovenia § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá na ich náhradu nárok.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave dňa 23. septembra 2009

JUDr. Elena Kováčová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Nikoleta Adamovičová